
Burlesk om pandemier

ANMELDELSER

ANDERS BÆRHEIM

Pensjonert lege, Bergen

Bård Reiakvam Kittang

Pestskrift

56 s. Hummersåk: Lyrikkforlaget, 2022. Pris NOK 249

ISBN 978-82-83982633

Bård Kittang skrev denne diktsamlingen, *Pestskrift*, mens han arbeidet under pandemien som infeksjonsoverlege på sykehus og i sykehjem i Bergen. Diktene dekker epidemier og pandemier fra tidligste middelalder frem til covid-19. Boken har et fyldig etterord med forklaringer og skisser av pestsykdommenes sosiokulturelle forløp. Diktsamlingen er skrevet for allmennheten. Kollega Kyrre Kittang Reiakvam står for forsidefotoet. Han er overlege i geriatri ved samme sykehus som forfatteren.

Hvordan kan en ha overskudd til å beskrive pandemier i bunden form i en klinisk overarbeidet periode? Etter å ha lest diktene vil jeg like gjerne spørre om han i det hele tatt hadde klart å la være. Å skrive dikt om pandemien er en måte å overleve på, under et nær meningsløst arbeidspress. La det være til inspirasjon for oss andre med behov for debriefing underveis.

Kittang skriver med en rytme som bølger og driver: *rambukkferd gjennom rimfrossen barriere av hud / hastige forflytning i soldatkroppens kuperte terreng / utarming av fiendens signalrøde forsyningsårer* (s. 28, Tyfus).

Diktene hans er rike på bilder, og viser en fortrolig innsikt i sentrale aktører og sosiokulturelle aspekter ved en rekke epidemier og pandemier. I 16 dikt tar han for seg pest, malaria, kopper og tuberkulose. Dysenteri i Londons vannpumper og Venus som strør *Treponema* på sin himmelske ferd, etterfølges av spennet mellom Salomos tempel og Armauer Hansens mikroskop. Kittang leker originalt med ord og rytme i de fargerike versene, og han viser sin klare kompetanse på de store infeksjonssykdommene.

Første og siste dikt i samlingen handler om pangolinen, dette skalldekkede pattedyret, som nå er utryddelsestruet på grunn av ulovlig jakt. Pangolinen er en kandidat i covid-19-overføringskjeden fra dyr til mennesker. Kittang knytter pangolinen til ordene *landstryker* og *eremit*, alderdommelige ord for mennesker og menneskelige aktiviteter på utsiden av samfunnet, som forfatteren kanskje har en viss affinitet for. I dette siste diktet er Kittang sterkest i sin burleske fantasi. I raskt driv kopler han ulike begrep til ny mening og uventede synsvinkler. Et eksempel midt i diktet om å dø av covid-19: *roen i matte øyne / belagt med dødshinnen / rallingen unnfanget der / som det første skriket / døden og livet / født gjennom strupen*. Slik reflekterer infeksjonslegen under pandemien. Denne boken gir noe om du tar deg tid til å lese den.

Publisert: 24. april 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0152

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. februar 2026.